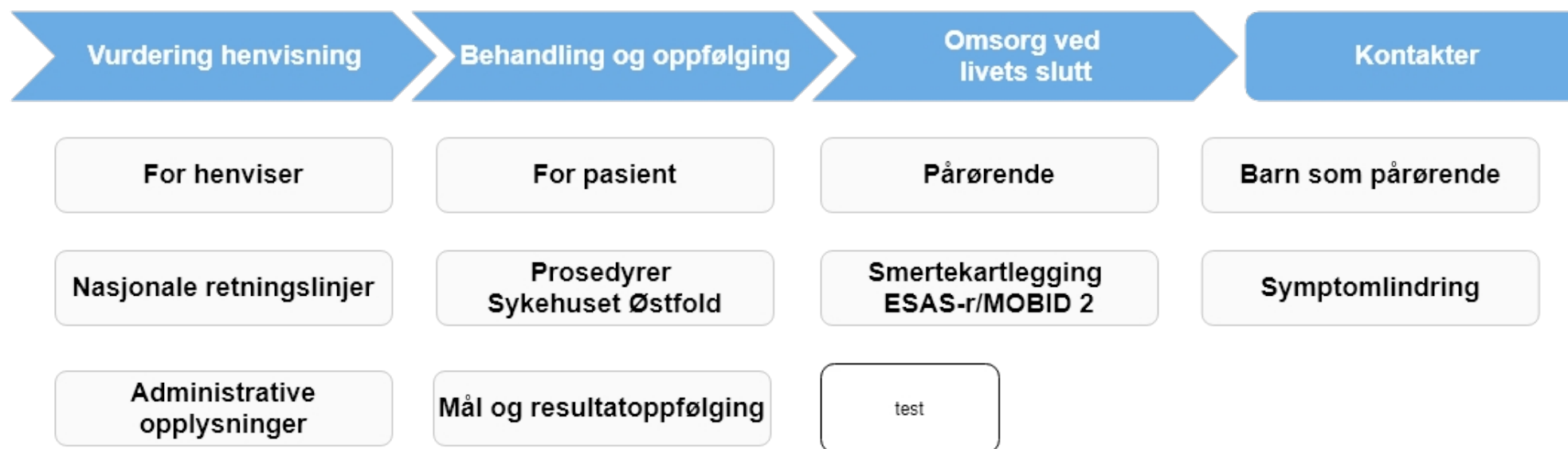
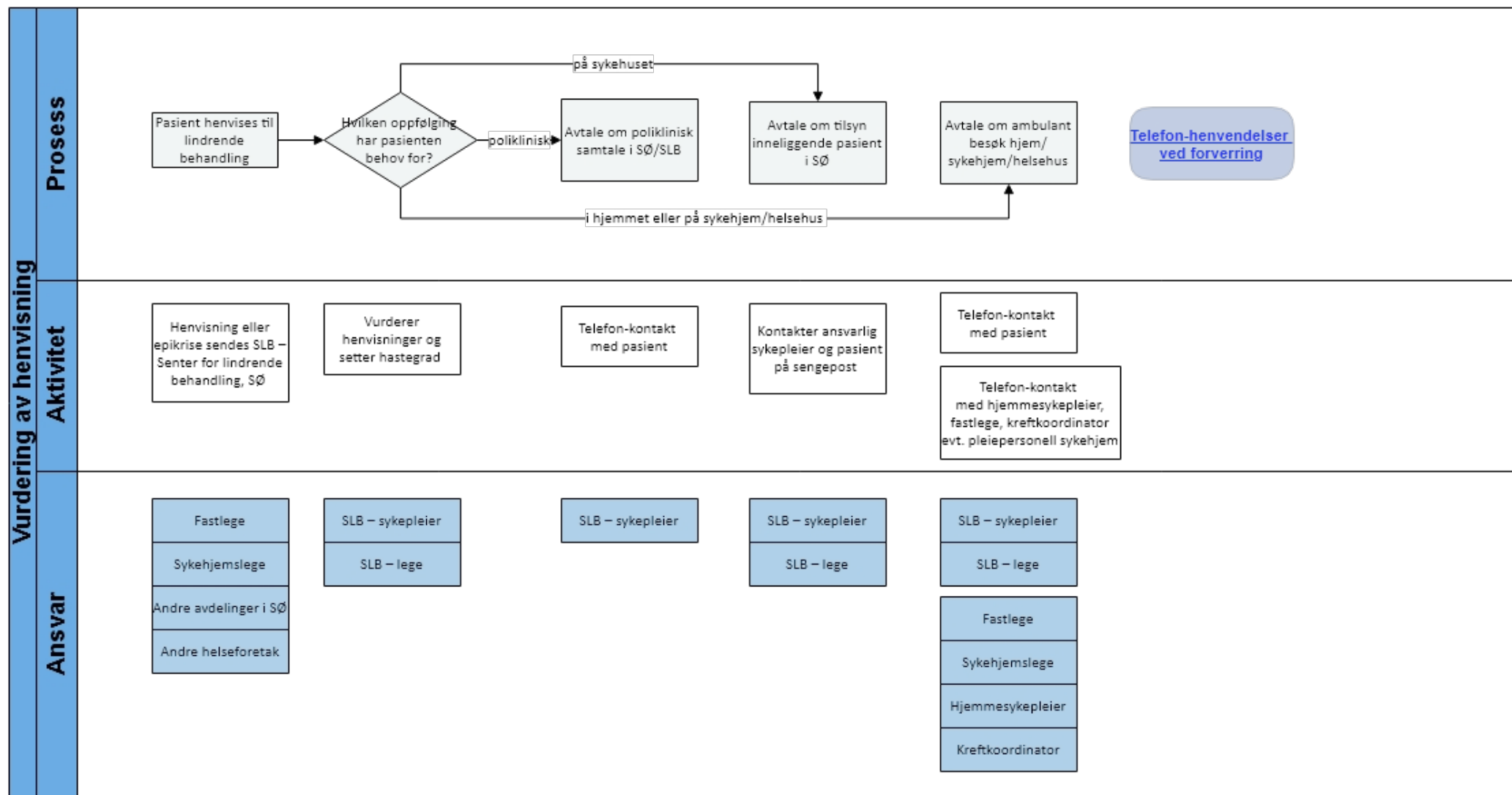

Vurdering av henvisning SLB

Hovedside

Pasientinformasjon:

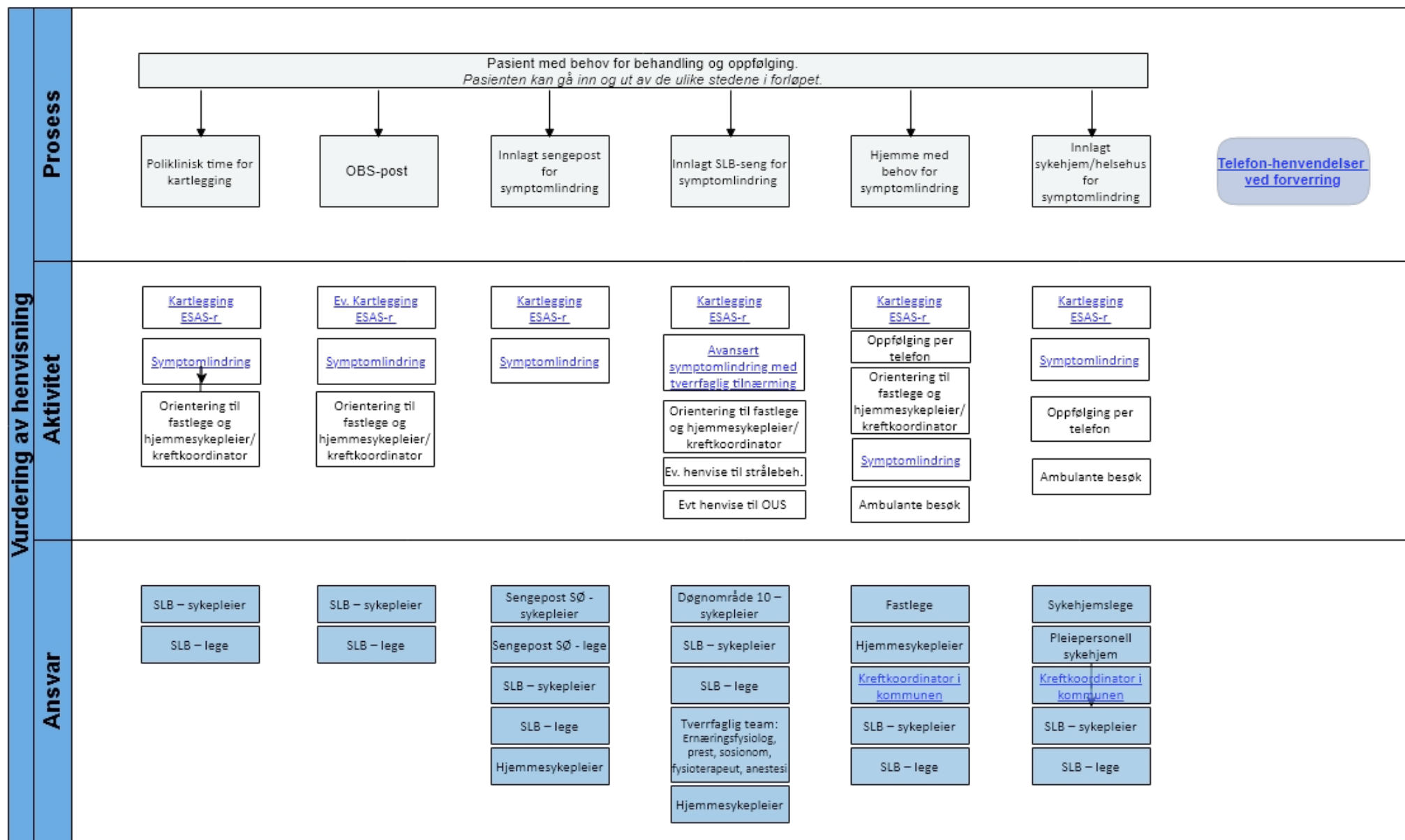
Beinskjørhet (osteoporose) - Sykehuset Østfold HF

Beinskjørhet (osteoporose) - Helsenorge

Brosjyren:

Informasjon om beinskjørhet og beintetthetsmåling (DXA) ved brudd

Behandling og oppfølging

[Telefon-henvendelser ved forverring](#)

For henviser

Hovedside

Definisjon palliativ kreftpasient

Pasient med lokalavansert og/eller metastatisk kreftsykdom som får livsforlengende behandling og/eller trenger symptomlindring.

Kriterium for henvisning

Pasienten skal være informert om at hun/han er i en palliativ fase, har kort forventet levetid og trenger symptomlindring.

Innholdsmal for henvisning fra fastlege

1. Bakgrunn inkl. tidligere sykdommer
2. Aktuelle problemstillinger/symptomer
3. Medikamentliste (husk ukedose for Marevan, insulindose og evt. andre injeksjoner)
4. Kontaktperson eller koordinator i hjemmesykepleien
5. Kontakttelefon til fastlege
6. Symptomregistrering ESAS-r av nyere dato

For internhenvisninger – benytt henvisningsmalen i DIPS

[Resepthåndtering til palliative pasienter](#)

[Telefonhenvendelser ved forverring](#)

[Fastlegens rolle](#)

[Kartlegging/symptomregistrering ESAS-r](#)

[MOBID 2](#)

Pasientinformasjon

 Hovedside

Hva er lindrende behandling/palliasjon?

Lindrende behandling/palliasjon er aktiv behandling, pleie og omsorg for pasienter med uhelbredelig sykdom og kort forventet levetid. Lindring av pasientens fysiske smerter og andre plagsomme symptomer står sentralt, sammen med tiltak rettet mot psykiske, sosiale og åndelige/eksistensielle problemer.

Målet med all behandling, pleie og omsorg er best mulig livskvalitet for pasienten og de pårørende. Lindrende/palliativ behandling og omsorg, verken fremskynder døden eller forlenger selve dødsprosessen, men ser på døden som en del av livet.

Informasjon fra Sykehuset Østfold

[SLB-informasjon til deg som pasient, se siste side](#)

[Informasjon om individuell plan](#)

[Individuell plan Senter for lindrende behandling](#)

[Informasjon om symptomkartlegging ved hjelp av ESAS](#)

[Fører kort og bruk av medikamenter](#)

Informasjon fra Kreftforeningen:

Kreftlinjen, hverdager: tlf 800 57 338

[Råd og rettigheter](#)

[Barn og ungdom som pårørende:](#)
[Treffpunkt Østfold i Fredrikstad](#)

[Pasient- og
likepersonsorganisasjoner](#)

[Spørsmål om døden](#)

Pleiepenger fra NAV:

[Søknad om pleiepenger for
nærstående i livets slutfase](#)

Transport:

[TT-kort](#)

[Parkeringskort](#)

[Sorg og omsorg i Østfold](#)

For pårørende

 Hovedside

[Pårørendeveilederen](#)

[Kartlegging av dine behov for støtte når du er omsorgsgiver: Carer Support Needs assessment Tool - CSNAT](#)

[Til deg som har barn under 18 år som er pårørende](#)

[Sorg og sorggrupper](#)

[Råd til pårørende, Kreftforeningen](#)

[Råd og rettigheter, Kreftforeningen](#)

Barn som pårørende

 Hovedside

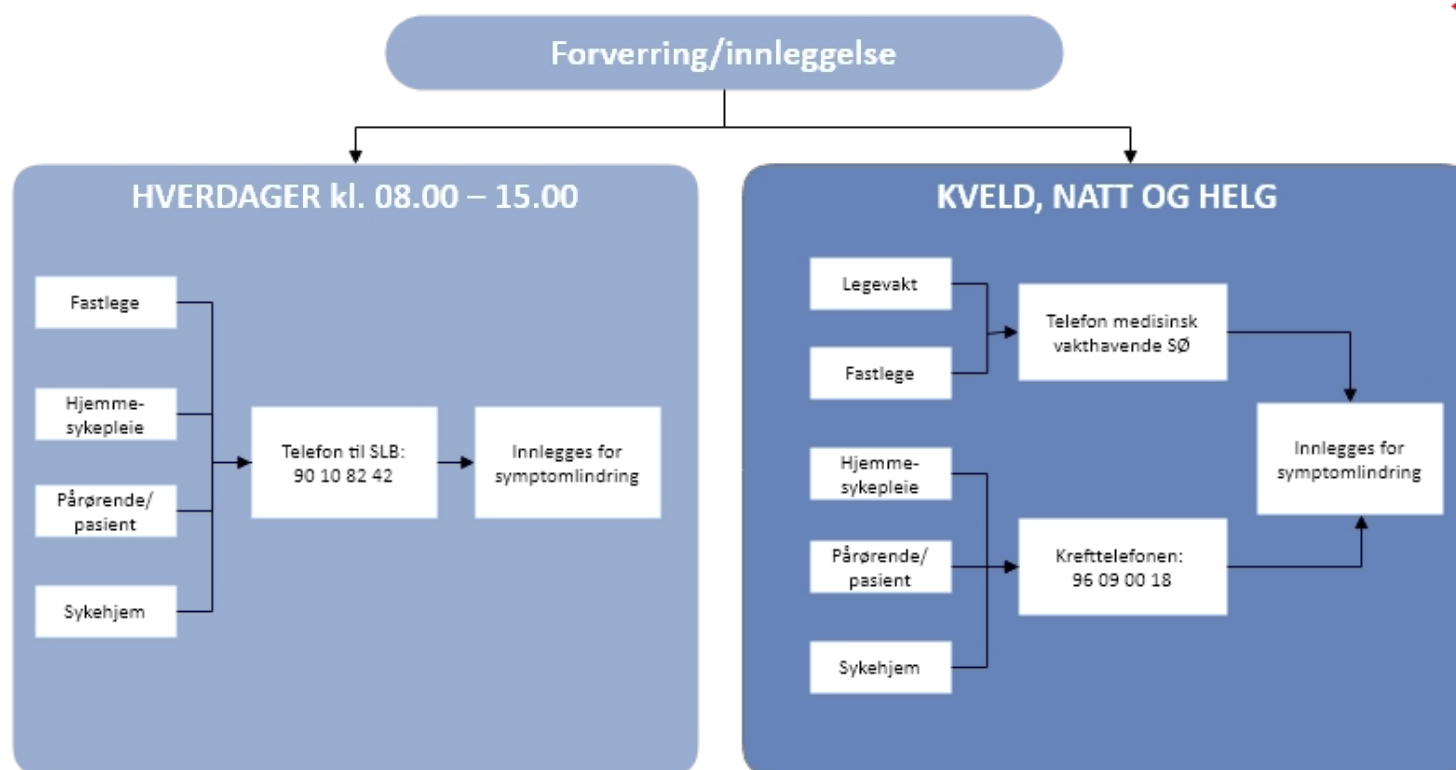
[Til deg som har barn under 18 år som er pårørende](#)

[Barn og ungdom. Kreftforeningen](#)

[Barn og ungdom som pårørende. Kreftforeningen](#)

[Barns beste](#)

Telefonhenvendelser

SLB= Senter for lindrende behandling, SØ

Omsorg ved livets slutt

 Hovedside

Døende på sykehus

[Beslutningsprosesser
livsforlengende behandling](#)

[Symptomlindring](#)

Samhandling mellom
helsenivåer

[Pårørendeveilederen](#)

[Kartlegging av
pårørendes behov](#)

Sengepost:
Sykepleier og lege

SLB, ved behov:
Sykepleier og lege

Døende i hjemmet

[Beslutningsprosesser
livsforlengende behandling](#)

[Symptomlindring](#)

Samhandling mellom
helsenivåer

[Pårørendeveilederen](#)

[Kartlegging av
pårørendes behov](#)

Kommunen:
Hjemmesykepleier
Kreftkoordinator
Fastlege
SLB, ved behov:
Sykepleier og lege

Døende på sykehjem/helsehus

[Beslutningsprosesser
livsforlengende behandling](#)

[Symptomlindring](#)

Samhandling mellom
helsenivåer

[Pårørendeveilederen](#)

[Kartlegging av
pårørendes behov](#)

Sykehjem:
Sykehjemslege
Pleiepersonell

Kommunen:
Kreftkoordinator

SLB, ved behov:
Sykepleier og lege

[Prosedyrer i SØ](#)

[De fire viktigste
medikamentene i livets
sluttfase](#)

[Spørsmål om døden-
informasjon til pasient
og pårørende](#)

[Barn og ungdom som
pårørende: Treffpunkt
Østfold](#)

[Sorg og omsorg](#)

Kontakter

 Hovedside

Sykehuset Østfold

[Senter for lindrende behandling.\(SLB\)](#)

Mandag - fredag 08.00-15.00:
telefon 90 10 82 42

Kveld, natt og helg: krefttelefon 96 09 00 18

Aremark kommune

[Kreftkoordinator](#)

Fredrikstad kommune

[Lindrende enhet Fredrikstad korttidssenter](#)

Hvaler kommune

[Palliativ seng Dypedalsåsen sykehjem](#)

[Kreftkoordinator](#)

Halden kommune

[Kreftkoordinator](#)

Marker

[Kreftkoordinator](#)

Moss kommune

[Kreftkoordinator](#)

Rakkestad kommune

[Kreftkoordinator](#)

Råde kommune

[Kreftkoordinator](#)

Sarpsborg kommune

[Lindrende enhet Helsehuset Sarpsborg](#)

[Kreftkoordinator](#)

Skiptvet kommune

[Kreftkoordinator](#)

Vestby kommune

[Kreftkoordinator](#)

[Utviklingssenter for sykehjem og
hjemmetjenester](#)

Felles
koordinator

Informasjon og undervisning til helsepersonell

 Hovedside

Behandlingshjelpemidler

[Parenteral ernæring - bestillingsliste for utstyr](#)[Sondeernæring - bestillingsliste utstyr](#)

Oksygen bestilles av spesialist. Ved behov for bestilling ta kontakt med SLB, telefon 69 86 12 08/14

HELFO

[Tjenesteportalen for helseaktører](#)

Lindring i nord

[Håndbok i lindrende behandling.](#)
[Universitetssykehuset Nord-Norge](#)

Kreftforeningen:

[Råd og rettigheter](#)[Kompetansesenter for
lindrende behandling i
Helse-Sørøst](#)

Kompetansebroen (film):

[PICC-line stell](#)
[PICC-line - seponering.](#)
[PleurX - oppakking av utstyr](#)
[PleurX - tapping](#)

Nettundervisning:

[Norsk forening for palliativ medisin](#)

Barn som pårørende linke til

[Barn som pårørende \(EK\)](#)
[Barn som pårørende \(e-læring\)](#)

Smertekartlegging ESAS-r/MOBID 2

 Hovedside

Hva er ESAS-r?

ESAS er et selvrapporterings skjema for noen av de vanligste symptomene palliative kreftpasienter opplever. Formålet med skjemaet er bedre kartlegging av pasientenes symptomer, hvilket igjen skal bidra til økt kvalitet på behandling og pleie. Skjemaet er et godt utgangspunkt for kommunikasjon, og velegnet for å evaluere effekt av behandlingstiltak. Det er lett å anvende/forstå og lite tidkrevende i bruk.

Bruk av ESAS-r

ESAS kan benyttes på alle pasienter med alvorlig og langtkommet sykdom både i kommune- og spesialisthelsetjenesten. Skjemaet er utviklet for bruk i palliativ behandling, men forskning har vist at det også egner seg for bruk til andre pasientgrupper.

På bakgrunn av erfaringer og flere kliniske studier ble ESAS videreutviklet og kom i ny utgave i 2010. Det nye skjemaet er introdusert internasjonalt og anbefales som standard kartleggingsverktøy i Norge. Dette for å sikre en felles referanseramme i kommunikasjon og mulighet til å bruke data i forskning.

Referanse: Oslo Universitetssykehus

[Smertekartlegging.
ESAS-r](#)

[Smertekart
\(kroppskart\)](#)

[Forløpsskjema ESAS-r](#)

[MOBID 2](#)

Symptomlindring

← **Hovedside**

← **Behandling/ oppfølging**

← **Omsorg ved livets slutt**

Smerter

Kvalme

Terminal
uro/angst

Surkling i luftveiene

Dyspné

Obstipasjon

Hyperkalsemi

Truende tverrsnitt

Oksygen-
behandling

Skjema utlån av
behandlings-
hjelpemidler

Vena cava superior
syndrom

Delirium

Bevegelse/mobilisering
ved truende tverrsnitt

Prosedyrer SØ

[Lindrende behandling \(Lindring i Nord\) - håndbok](#)

Ernæring

[Ernæring - forebygging av reernæringssyndrom](#)

[Enteral og parenteral ernæring – forbered til utskrivning](#)

[Ernæringssonde - nedleggelse og testing, voksne](#)

Epidural/spinal infusjon

[Spinal og epidural smertelindring ved palliativ/langvarig behandling utenfor sykehus](#)

[Utskrivning - palliativ pasient, med infusjonspumpe](#)

Sentrale venekateter

[SVK - Innleggelse, stell, bruk og fjerning av sentralt venekateter](#)

[SVK - Innleggelse, stell, bruk og fjerning av sentralt venekateter](#)

[VAP - innleggelse og stell av veneport](#)

[PICCLINE - Bruksområde, observasjon, stell](#)

Subcutan infusjon

[VAP - innleggelse og stell av veneport](#)

[Innleggelse og bruk av subcutan kanyle](#)

CADD-pumpe

[Infusjonspumpe - CADD Legacy, spørsmål og svar, brukerveiledning](#)

[Smertepumpe - skjema for bruk/registrering](#)

Ascites-/pleuradrenasje

[Ultralydveiledet pleura-/ ascitesdrenasje](#)

[PleurX-kateter - håndtering](#)

Truende tverrsnitt

[Spesielle forhold ved truende cancer relatert tverrsnitt lesjoner](#)

 Hovedside Omsorg ved livets slutt

Administrative opplysninger

 Hovedside

Kontaktopplysning:

For henvendelse eller spørsmål ang. pasientforløpet, kontakt ek-hjelp@so-hf.no

Referanser:

Helsebiblioteket/Helsedirektoratet

[Kompetansesenter for lindrende behandling \(KSLB\), Helse Sør-Øst](#)

Kompetansesenter i lindrende behandling (KLB), Helse Vest

St.Olavs hospital: Den palliative kreftpasient i Orkdalsregionen

Universitetssykehuset i Nord-Norge

Norsk forening for palliativ behandling

Kompetansebroen

Mål og resultatoppfølging

 Hovedside

Mål:

- Pasienten opplever god palliativ behandling og pleie
- God samhandling mellom spesialist- og kommunehelsetjenesten
- Økt kompetanse om palliativ behandling og pleie i Østfold
- Lik pasientbehandling i Østfold

Kvalitetsindikatorer:

- Brukeropplevd kvalitet (pasienttilfredshet)
- Bruk av ESAS-r ved henvisning av pasient

Resultatoppfølging:

- Brukerundersøkelse
- Elektronisk måling bruk av ESAS-r